

проявляються лише у поєднанні з комплексним підходом до організації освітнього процесу та активною участю всіх його учасників.

Список використаних джерел:

1. Міністерство освіти і науки України. Національна рамка кваліфікацій України: офіційний документ. URL: <http://surl.li/ycrwqm>.
2. Internet Governance Forum (IGF). *History and Activities*. URL: <https://www.intgovforum.org>.
3. World Summit on the Information Society. *Declaration of Principles: Building the Information Society: A Global Challenge in the New Millennium*. Geneva, 2003. URL: <http://surl.li/mhgmwr>.
4. World Summit on the Information Society. *Tunis Commitment: Plan of Action*. Tunis, 2005. URL: <http://surl.li/fiaorl>.

ГОЖДА Богдана,

здобувач вищої освіти (ДР 361Б) ФАЕТ Державного університету «Київський авіаційний інститут», м. Київ

МОЙСЮК Андрій,

здобувач вищої освіти (ДР 164М) ФАЕТ Державного університету «Київський авіаційний інститут», м. Київ

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА АНТРОПОЛОГІЧНИЙ ВИМІР СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ

У сучасному світі комунікація відіграє ключову роль у формуванні соціальних і культурних процесів. Технологічні розробки постійно впливають на те, як люди передають інформацію, взаємодіють і змінюють свою поведінку. Маршал Маклюен у своїй праці «Розуміння медіа: Зовнішні розширення людини» (1964) висловив ідею, яка залишається актуальною і сьогодні: кожен засіб комунікації впливає на суспільство не стільки своїм змістом, скільки формою. Поняття «медіа як розширення людини» показує, як різні види ЗМІ змінюють нашу реальність і сприйняття світу, що стає важливим аспектом антропологічного виміру комунікативних процесів.

Сучасний розвиток комунікаційних технологій, зокрема штучного інтелекту (ШІ), значно змінює нашу взаємодію та сприйняття інформації. Наприклад, в індустріях, де раніше було

необхідне людське втручання, чат-боти й алгоритми на основі ШІ тепер виконують значну частину роботи, звільняючи ресурси компаній і дозволяючи зосередитися на автоматизації. Це викликає суперечки щодо ролі людських працівників, адже деякі спеціалісти вважають, що розширення можливостей ШІ врешті-решт витіснить людину з багатьох професій.

Зі зростанням застосування ШІ суспільне ставлення до нових технологій залишається неоднозначним. Так, згідно з нещодавнім опитуванням, 57% українців ставляться до ШІ з пересторогою. Це відображає побоювання, що штучний інтелект може негативно вплинути на людські цінності, хоча одночасно відкриває нові можливості для тих, хто опанував ці технології. Наприклад, опитування Work.ua показало, що 33% роботодавців уже очікують навичок роботи з ШІ від кандидатів, що ілюструє зміну вимог на ринку праці та свідчить про зростання соціальної цінності компетентності у взаємодії з технологіями.

Зростання впливу ШІ також помітно у формуванні комунікацій через соціальні мережі. Такі платформи, як Instagram, TikTok і Facebook, активно використовують алгоритми ШІ для персоналізації контенту, що змінює наше розуміння актуальних подій, а також нашу самооцінку. Персоналізовані алгоритми створюють «фільтрувальні бульбашки», де кожен користувач бачить інформацію, відібрану з урахуванням його попередньої поведінки. Це, в свою чергу, впливає на форму комунікацій та створює ризик інформаційної ізоляції, де окремі групи людей можуть отримувати суттєво різний досвід одного й того самого явища або події.

За концепцією Маклюена, структура медіа змінює суспільство незалежно від змісту, який передається. Алгоритми ШІ змінюють наше ставлення до часу й інформаційного обміну, створюючи миттєвий зворотний зв'язок. Це впливає на психіку, прискорюючи темп комунікації і знижуючи нашу здатність до глибокого аналізу інформації. Молодь, яка виросла в епоху миттєвих реакцій та візуального контенту, часто оцінює своє життя крізь призму лайків

та коментарів. У результаті це призводить до змін у соціальних установках і підходах до сприйняття себе у суспільстві.

ШІ стає прикладом технології, яка змінює антропологічні основи нашого світу: наше сприйняття, реакцію на навколишнє середовище та самі цінності. У сучасному світі, де інформаційне перенасичення стало нормою, ШІ забезпечує інструменти для обробки величезних обсягів даних. Проте психологи та соціологи зазначають, що таке перенасичення змушує людину обирати інформацію швидко й часто поверхнево, що змінює наші когнітивні процеси. Наприклад, сучасна людина здатна сприймати значно більшу кількість коротких і швидких повідомлень, що, однак, послаблює її здатність до концентрації на одному предметі.

Ідеї Маклюєна про те, що медіа – це не просто інструменти передачі змісту, а фактори, які змінюють самі соціальні та культурні структури, залишаються актуальними у XXI столітті. Залучення нових технологій, таких як штучний інтелект, тільки підсилює його тезу про те, що кожна технологія є «розширенням» людських можливостей, впливаючи на нашу ідентичність і світосприйняття. Сучасний погляд на комунікативні процеси дає можливість краще зрозуміти, як антропологічні зміни в суспільстві обумовлюються особливостями мас-медіа та інформаційних технологій, а не просто змістом, який вони передають.

Список використаних джерел:

1. Маклюєн М. Розуміння медіа: зовнішні розширення людини. 1964.
2. Штучний інтелект на ринку праці: перспективи та виклики. 2023. Work.ua. URL: <https://work.ua>
3. Соціальні мережі та їх вплив на сучасну комунікацію. 2022. Інститут соціальних комунікацій та медіа-менеджменту, НАН України. URL: <https://www.mediainstitute.org>.